

Rīgā

Dokumenta datums ir tā
elektroniskās parakstīšanas datums

Nr.1.8.-7

**Labklājības ministrijas Sociālās politikas
plānošanas un attīstības departamenta
vecākajai ekspertei Montai Strupausei**

*Par ES kohēzijas politikas programmas
4.3.4.2. pasākumu “Atbalsta pasākumi
diskriminācijas riskam pakļautajām personām
vienlīdzīgu iespēju un tiesību realizēšanai
dažādās dzīves jomās”*

Biedrība “Latvijas Pilsoniskā alianse” (turpmāk – LPA) ir iepazinusies ar Labklājības ministrijas izstrādāto noteikumu projektu “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.—2027. gadam 4.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Sekmēt aktīvu iekļaušanu, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas, nediskriminēšanu un aktīvu līdzdalību, kā arī uzlabotu nodarbināmību, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām” 4.3.4.2. pasākuma “Atbalsta pasākumi diskriminācijas riskam pakļautajām personām vienlīdzīgu iespēju un tiesību realizēšanai dažādās dzīves jomās” īstenošanas noteikumi” (turpmāk – pasākumu īstenošanas noteikumiem) un sniedz atzinumu.

Augstu vērtējam Labklājības ministrijas ieguldījumu vienlīdzības veicināšanā un sociālās atstumtības un diskriminācijas mazināšanā, taču LPA aicina noteikumu projektā ieviest sekojošos precizējumus:

(1) paplašināt definīciju pasākuma mērķa grupām - personām, kuras paļautas sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam, tas ir, šobrīd pasākumu īstenošanas noteikumos nav iekļautas visas mērķa grupas, kuras ir pakļautas sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam;

(2) svītrot prasību par mērķa grupas norādīšanu organizācijas statūtos un drīzāk vērtēt organizāciju pieredzi darbā ar mērķa grupām;

(3) paredzēt interešu pārstāvības aktivitātes kā atbalsta pasākuma veidu;

(4) kā arī sniegt atbildi uz konceptuālu jautājumu par iecerētajiem pasākumu īstenotājiem - vai pasākumu īstenošana ir paredzēta galvenokārt lielām organizācijām, kas spēj īstenot pasākumus vairākos plānošanas reģionos un sasniegt lielu mērķa grupas pārstāvju skaitu?

(1) LPA ieskatā, pasākumu īstenošanas noteikumos pasākuma mērķa grupas būtu jādefinē plašāk, kā tas noteikts Eiropas parlamenta Sociālās un nodarbinātības politikā¹ balstītajā juridiskajā tvērumā, Ministru kabineta Noteikumos Nr. 173² par sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupām un sociālā uzņēmuma statusa piešķiršanas, reģistrēšanas un uzraudzības kārtību, kā arī Ministru kabineta noteikumos Nr.102³ par diskriminācijas novēršanu. Arī pasākumu īstenošanas noteikumu anotācijā minēti vairāki pētījumi, kuros apkopotas sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam visvairāk pakļautās sabiedrības grupas, kur uzskaitīts vairāk grupu, nekā šī brīža pasākumu īstenošanas noteikumu 3.punkta redakcijā. **Tādēļ LPA aicina paplašināt mērķa grupu definīciju un izteikt pasākumu īstenošanas noteikumu 3.punktu šādā redakcijā: “3. Pasākuma mērķa grupa ir personas, kuras pakļautas sociālās atstumtības un diskriminācijas riskam invaliditātes, vecuma, dzimuma, etniskās piederības, reliģiskās pārliecības, seksuālās orientācijas, LGBTIK+ kopienas piederības, dzīvesvietas, rases, migrācijas statusa, ģimenes apstākļu faktoru (piemēram, viena vecāka ģimenes, personas, kurām noteikta atbilstība trūcīgas ģimenes (personas) statusam, u.c.), nodarbinātības statusa, sociālekonomisku un citu faktoru dēļ.”**

(2) LPA aicina veikt redakcijas pasākumu īstenošanas noteikumu 14.punktā “14. Projekta iesniedzējs pasākuma ietvaros ir biedrība vai nodibinājums, kas saskaņā ar tā statūtiem pārstāv kādu no šo noteikumu 3. punktā minētās mērķa grupas personu intereses.” LPA vērs uzmanību, ka biedrības un nodibinājumi statūtos ne vienmēr precizē mērķa grupas, ar kurām ikdienā strādā, tomēr šīm organizācijām var būt ilga pieredze darbā ar attiecīgajām mērķa grupām. **Tādēļ LPA aicina vērtēt organizāciju pieredzi darbā ar diskriminācijas riskam pakļautām mērķa grupām, nevis norādītajām mērķa grupām statūtos, un izteikt**

¹ ES faktu lapa, sociālā un nodarbinātības politika. Cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību.

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/lv/sheet/60/cina-pret-nabadzibu-socialo-atstumtibu-un-diskriminaciju>

² MK Noteikumi Nr. 173 par sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupām un sociālā uzņēmuma statusa piešķiršanas, reģistrēšanas un uzraudzības kārtību <https://likumi.lv/ta/id/298035-noteikumi-par-socialas-atstumtibas-riskam-paklauto-iedzivotaju-grupam-un-sociala-uznemuma-statusa-pieskirsanas-registresana>

³ MK noteikumi Nr.102 Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.1.4. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt diskriminācijas riskiem pakļauto personu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū" 9.1.4.4. pasākuma "Dažādību veicināšana (diskriminācijas novēršana)" īstenošanas noteikumi <https://likumi.lv/ta/id/280230-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-9-1-4-specifiska-atbalsta-merka-palinelinat-diskriminacijas-riskiem-paklauto>

pasākumu īstenošanas noteikumu 14.punktu šādā redakcijā: “14. Projekta iesniedzējs pasākuma ietvaros ir biedrība vai nodibinājums, kas pārstāv kādu no šo noteikumu 3. punktā minētās mērķa grupas personu intereses.”

(3) LPA aicina pasākumu īstenošanas noteikumu 24.punkta par atbalstāmām darbībām 24.1. apakšpunktu izteikt šādā redakcijā: “**24.1. īsteno šādus atbalsta pasākumu veidus – konferences, konsultācijas, lekcijas, seminārus, diskusijas, domnīcas, darbnīcas, interešu grupu nodarbības, atbalsta grupas, aktīvās atpūtas pasākumus ārpus mājas, interesu pārstāvības aktivitātes, kā arī citus atbalsta pasākumu veidus;**”. LPA aicina atbalsta pasākumu veidos iekļaut arī interešu pārstāvības aktivitātes, jo tām ir liela nozīme mērķa – diskriminācijas risku novēršanas – sasniegšanai. Tieši interešu pārstāvības darbībām ir iespēja ietekmēt politikas veidošanu un panākt tiesiskā regulējuma izmaiņas, kas veicinātu vienlīdzību, novērstu diskriminācijas riskus un nodrošinātu tiesisku atbalstu diskriminācijas riskam pakļautām grupām.

(4) Projekta iesnieguma vērtēšanas kritēriju piemērošanas metodikā ir paredzēts, ka organizācijas, kas īsteno pasākumus visos piecos Latvijas plānošanas reģionos, kā arī organizācijas, kas atbalsta pasākumos iesaistīs vairāk nekā 200 mērķa grupas personas, tiek augstāk novērtētas, nekā biedrības un nodibinājumi, kas plāno īstenot pasākumus mazāk plānošanas reģionos vai sasniegt mazāku mērķa grupu personu skaitu. **LPA ir konceptuāls jautājums - vai šādi noteikumi neveido nelabvēlīgus kritērijus dažādām maza izmēra vietējo kopienu organizācijām, kas ikdienā strādā ar diskriminācijas riskam pakļautām grupām? Vai pasākumu īstenošana ir paredzēta galvenokārt lielām organizācijām, kas spēj īstenot pasākumus vairākos plānošanas reģionos un sasniegt lielu mērķa grupas pārstāvju skaitu?**

LPA apliecinā gatavību sadarboties pasākumu īstenošanas noteikumu izstrādes turpmākajā procesā, informējot un konsultējot, kā arī apkopojot nevalstisko organizāciju pārstāvju viedokļus. Aicinām informēt biedrības Politikas koordinatori Līnu Putāni lina@nvo.lv par šī procesa tālāku virzību.

Direktore

(paraksts*)

Kristīne Zonberga

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Putāne 24245580

lina@nvo.lv